

KONFERENCJA INTERAKCJA – INTEGRACJA 2022

„WŁĄCZAMY EMPATIE”

22-23 LISTOPADA 2022

CENTRUM NAUKI I TECHNIKI EC1 W ŁODZI

Działania centrów nauki i osób zajmujących się komunikacją naukową z natury rzeczy są nakierowane na zwiększanie dostępności – dostępności do wiedzy. A jednak także nasze środowisko cały czas mierzy się z wyzwaniami dostępności. Czy jesteśmy w stanie zaopiekować się potrzebami wszystkich naszych odbiorców? Czy słuchamy co mówią Ci, których chcemy włączyć w nasze działania? Czy jednak kierujemy naszą działalność do tych którzy są do nas podobni: fizycznie, kulturowo, światopoglądowo?

W tym roku konferencja Interakcja – Integracja odbędzie się w dniach 22-23 listopada w EC1 w Łodzi.

W czasie konferencji chcemy poruszyć temat inkluzji społecznej. Empatia, słuchanie i zrozumienie są kluczem do dobrego realizowania takich działań. Chcielibyśmy porozmawiać o tym jak zacząć działania włączające, ale też o tym czy włączanie jednych grup nie jest wykluczeniem innych? Jak używać języka, który jest inkluzyjny, a nie protekcyjny? Jakie wyzwania łączą się z edukacją dostosowaną dla wszystkich odbiorców? Chcielibyśmy też zachęcić środowisko do dzielenia się dobrymi praktykami – szczególnie w zakresie pracy z uchodźcami z Ukrainy – wyzwaniem, które w tym roku dotyka nas w sposób szczególny. Przede wszystkim w czasie konferencji chcielibyśmy dać przestrzeń osobom, dla których chcemy tworzyć programy i posłuchać ich potrzeb. Zaproszeni goście, którzy na co dzień mierzą się z wyzwaniami „bycia włączonym” będą razem z nami współtworzyć konferencję.

MINISTERSTWO
EDUKACJI
I NAUKI

Dofinansowano z programu
„Społeczna odpowiedzialność nauki”
Ministra Edukacji i Nauki

STOWARZYSZENIE
SPOŁECZEŃSTWO I NAUKA SPIN

SPONSOR:

PARTNERZY:

PROGRAM KONFERENCJI

22 listopada 2022

9:30-12:00 **REJESTRACJA**

9:00-10:00 **ŚNIADANIE PIERWSZAKÓW** (sala warsztatowa)

Okazja do spotkania nowych i starych uczestników konferencji - jeśli wybierasz się na konferencję pierwszy raz - to znakomita okazja by poznać towarzyszy na następne dwa dni i nawiązać kontakty - jeśli bywałeś na konferencji już wcześniej - to znakomita okazja by dodać otuchy tym, którzy przyjeżdżają pierwszy raz i spotkać starych znajomych przy kawie.

10:30-11:30 **OTWARCIE KONFERENCJI** (sala konferencyjna)

Oficjalne rozpoczęcie konferencji i przywitanie gości przez reprezentantów SPIN i Gospodarza

11:30-12:00 **PRZERWA KAWOWA**

12:00-13:00 **WYKŁAD KEYNOTE** (sala konferencyjna)

Kira Suchoboichenko

Jak to jest przyjechać do Polski?

Kira Sukhoboichenko - Założycielka Międzynarodowego Ruchu Latających Plecaczków, pomysłodawczyni Święta – Międzynarodowego Dnia Plecaka i koordynatorka akcji “Nastolatki Nastolatkom”. Zwycięzczyni ogólnopolskiego konkursu “Dzieciaki Startupy”. Od tamtego momentu działa społecznie, dużo występuje i angażuje się w liczne akcje. Mówczyni na TEDx Kids w 2019 roku. W latach 2019/20 roku radna Młodzieżowej Dzielnicy Ursynów w Warszawie. Jedna z bohaterek książki Justyny Sucheckiej „Young Power! 30 historii o tym, jak młodzi zmieniają świat”. W 2021 i 2022 roku znalazła się w artykule “Mistrzyni LinkedIn – 25 kobiet, które warto obserwować” w czasopiśmie “Forbes Women Polska”. Laureatka nagrody im. Janusza Korczaka. Zaangażowana w prowadzenie swojego profilu na LinkedIn. Prywatnie lubi wspinać się po górach, pisać posty, opowiadania, artykuły. Przyjechała do Polski w 2014 roku po najeździe wojsk rosyjskich na Donbas. Opowiada - zgodnie ze

swoim doświadczeniem - o tym co jest najważniejsze dla młodych ludzi, kiedy przyjeżdżają do nowego kraju.

13:00-13:15 **WSPÓLNE ZDJĘCIE UCZESTNIKÓW KONFERENCJI**
(sala konferencyjna)

13:15-14:30 **OBIAD**

13:45-14:30 **ULICA ŻYWIOŁÓW – oprowadzanie (zbiórka przy rejestracji)**

14:30-16:00 **SESJE RÓWNOLEGŁE**

1. **Włączmy młodzież do rozmowy, o tym jak ich uczyć**
(sala konferencyjna)

Prowadzące: Marta Trzeciak i Ewelina Magdziak - Centrum Nauki
Experyment

Uczestnicy:

- Licealistki i licealiści z Łodzi:
Maja Janicka, Julia Kaśnicka, Ada Zimoląg, Władysław Walicki
- Kira Suchoboichenko

Jaka edukacja jest włączająca – jakie wyzwania stoją przed szkołą i edukatorami, którzy ją prowadzą? Na tę sesję chcielibyśmy zaprosić uczniów i uczestników naszych programów, aby opowiedzieli nam co jest dla nich ważne i wartościowe, a czego brakuje. Uczestnicy edukacji zostaną recenzentami naszych działań.

2. **Prosto po polsku - warsztaty prostego języka (grupa 1)**
(sala warsztatowa)

Format: Warsztat praktyczny

Prowadzący: dr hab. Tomasz Piekot - językoznawca i popularyzator nauki, trener efektywnej komunikacji, nauczyciel akademicki w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Kierownik Pracowni Prostej Polszczyzny, która opracowuje polską wersję standardu „plain language”. Autor książek i poradników na temat sztuki pisania. Współwłaściciel firmy Logios, która od kilku lat upraszcza komunikację banków, firm ubezpieczeniowych i telekomów.

Moderatorzy:

- Iwona Kieda - Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN,
- Michał Kędzierski - Kierownik Działu Doświadczenia Klienta, Centrum Nauki i Techniki EC1 Łódź

Prosty język to opracowany naukowo styl pisania, który w roku 2022 stał się normą ISO. Standard ten sprawia, że informacje przetwarzamy szybko i lepiej je zapamiętujemy. Proste teksty są dostosowane do dzisiejszego kontekstu cywilizacyjnego (pośpiech, przeładowanie informacji) i technologicznego (urządzenia mobilne). Są przyjazne i szczerze, a zatem budują trwałe relacje z czytelnikiem. Pozwalają włączyć go do publicznego obiegu wiedzy i informacji.

Język łatwy to radykalna metoda upraszczania tekstu, która pozwala dostosować informację do potrzeb osób z niepełnosprawnością intelektualną. W Polsce obowiązek redagowania tekstów w tym stylu reguluje ustawa o zapewnieniu dostępności.

Na warsztatach poznasz przyczyny, które wywołały potrzebę upraszczania komunikacji instytucjonalnej. Obejrzysz też teksty zaprojektowane w tym nurcie. A co najważniejsze – nauczysz się podstawowych technik redakcyjnych, dzięki którym Twoje teksty będą przyjazne i przystępne.

3. Tematyczne spotkania społeczności (*audytorium*)

Zamiast regularnej sesji proponujemy w tym roku kolejny format networkingowy. Tematyczne spotkania społeczności, to czas i miejsce na konferencji, gdzie mogą się spotkać osoby zainteresowane tworzeniem społeczności wokół jakiegoś tematu ważnego dla zaangażowania społecznego nauki lub dla naszego środowiska.

Jeśli czujesz, że brakuje Ci spotkań z koleżankami i kolegami, którzy mają podobne problemy, ten czas jest dla Ciebie. Możesz tu poznać osoby, które działają w podobnym zakresie, zaplanować razem wspólny projekt, a może po prostu sesję na kolejną konferencję? Format jest otwarty – jeśli masz potrzebę rozmowy na konkretny temat – zgłoś się pod adres joanna.kalinowska@kopernik.org.pl i zaproponuj temat, a przygotujemy dla Ciebie stolik do którego będą mogli dołączyć inni.

16:00-16:15

PRZERWA KAWOWA

16:15-17:45

SESJE RÓWNOLEGŁE

1. Włączające środowisko edukacyjne – czym jest i jak je tworzyć? *(audytorium)*

Format: Panel

Prowadzący: Paweł Barczyński - Centrum Nauki i Techniki EC1 Łódź

Uczestnicy:

- dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik – Katedra Badań Edukacyjnych Uniwersytetu Łódzkiego
- Karolina Perrin - Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon
- Jan Dąbkowski - Centrum Edukacji Obywatelskiej
- Marek Pisarski - Centrum Nauki i Techniki EC1 Łódź

Jakie są przykłady włączających środowisk edukacyjnych – czym się charakteryzują? Przedstawione przez ekspertów i praktyków przykłady i dobre praktyki pozwolą nam przemyśleć, jak korzystać z wiedzy płynącej z badań, własnej empatii i doświadczeń, w kształtowaniu środowisk przyjaznych dla różnorodnych osób uczących się. Podzielimy się tym, jakie zasady stosować i z jakich narzędzi korzystać w ich projektowaniu. W rozmowie wezmą udział eksperci - praktycy edukacji.

2. Prosto po polsku - warsztaty prostego języka (grupa 2) *(sala warsztatowa)*

Format: Warsztat praktyczny

Prowadzący: dr hab. Tomasz Piekot - językoznawca i popularyzator nauki, trener efektywnej komunikacji, nauczyciel akademicki w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Kierownik Pracowni Prostej Polszczyzny, która opracowuje polską wersję standardu „plain language”. Autor książek i poradników na temat sztuki pisania. Współwłaściciel firmy Logios, która od kilku lat upraszcza komunikację banków, firm ubezpieczeniowych i telekomów.

Moderatorzy:

- Iwona Kieda - Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN,
- Michał Kędziński Kierownik Działu Doświadczenia Klienta, EC1 Łódź

Prosty język to opracowany naukowo styl pisania, który w roku 2022 stał się normą ISO. Standard ten sprawia, że informacje przetwarzamy szybko i lepiej je zapamiętujemy. Proste teksty są dostosowane do dzisiejszego

kontekstu cywilizacyjnego (pośpiech, przeładowanie informacji) i technologicznego (urządzenia mobilne). Są przyjazne i szczerze, a zatem budują trwałe relacje z czytelnikiem. Pozwalają włączyć go do publicznego obiegu wiedzy i informacji.

Język łatwy to radykalna metoda upraszczania tekstu, która pozwala dostosować informację do potrzeb osób z niepełnosprawnością intelektualną. W Polsce obowiązek redagowania tekstów w tym stylu reguluje ustawa o zapewnieniu dostępności.

Na warsztatach poznasz przyczyny, które wywołały potrzebę upraszczania komunikacji instytucjonalnej. Obejrzyś też teksty zaprojektowane w tym nurcie. A co najważniejsze – nauczysz się podstawowych technik redakcyjnych, dzięki którym Twoje teksty będą przyjazne i przystępne.

3. Jak prowadzić program edukacyjny dla uchodźców? *(sala konferencyjna)*

Format: Panel

Prowadząca: Magda Prasol Centrum Nauki i Techniki EC1 Łódź

- Kamila Burchart - Młyny Rothera w Bydgoszczy
- Przemysław Góral - Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu
- Eliza Gaust - Fabryka Aktywności Miejskiej w Łodzi
- dr Vasyl Dunets - Narodowe Centrum „Mała Akademia Nauk Ukrainy” (zdalnie)

Sytuacja uchodźcza jest dla większości z nas nowym doświadczeniem. A równocześnie wiemy, że działania STEAM mają ogromny potencjał integracyjny dla dzieci i młodzieży ze środowisk uchodźczych i imigracyjnych – jak najlepiej wykorzystać ten potencjał? Co na ten temat mogą nam powiedzieć eksperci? Jakimi doświadczeniami możemy podzielić się jako środowisko? W trakcie panelu nie tylko przedstawimy dobre praktyki warte wdrożenia, ale i zaangażujemy uczestników we wspólne projektowanie włączających projektów edukacyjnych.

20:00-24:00 **NOCTURN** (*Centrum Nauki i Techniki EC1*)

Jak co roku zapraszamy na nokturnowe spotkanie – tym razem w nastrojowych wnętrzach Centrum Nauki i Techniki EC1 Łódź. Na ten wieczór przygotowaliśmy to, co mamy najlepsze – wyjątkowe prelekcje i oprowadzania, filmy w kinie sferycznym, pokaz VR oraz spojrzenie na miasto z tarasu widokowego lub... wizytę w Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Pomędzy oryginalnymi kotłami pierwszej łódzkiej elektrowni powitamy Was koncertem, a pożegnamy pokazem światła. Będzie czas poznać się, porozmawiać przy lampce wina i dać się zaskoczyć temu niezwykłemu miejscu z duszą. Widzimy się o 20:00!

23 listopada 2022

9:00-10:30 **SPOTKANIA RÓWNOLEGŁE**

1. **Walne zebranie SPIN** (*Ulica Żywiołów – Pasaż Nauki i Wyobraźni*)
2. **Ekskluzywna empatia funkcjonalna – czyli o emocjach i odczuciach na wystawach i w procesie inwestycyjnym** (*sala konferencyjna*)

Sesja sponsorowana – Fabryka Dekoracji

Piotr Giemborek – Absolwent Wydziału Architektury i Urbanistyki na Krakowskiej Politechnice. Od 2010 roku nieprzerwanie współpracuje z krakowską Fabryką Dekoracji Marcina Pietucha. Jako architekt z zamiłowaniem do sztuki i designu stał się idealnym uzupełnieniem dla projektantów technicznych oraz artystycznej duszy głównego scenografa firmy. Zaprojektował wraz z zespołem, prowadził i był odpowiedzialny za wiele projektów ekspozycyjnych, w tym: Wystawę Przyroda w Centrum Nauki EXPERYMENT Energetyczne Centrum Nauki w Kielcach, Wodną Akademię w Wodnym Parku w Tychach, Centrum Geoedukacji w Kielcach, Centrum nauki, kultury i zabawy Bajka Pana Kleksa w Katowicach i wiele innych. Obecnie zaangażowany w Podkarpackie Centrum Nauki Łukasiewicz, gdzie Fabryka Dekoracji projektuje i wykonuje w konsorcjum największą wystawę interaktywną – ŻYJĘ.

Na konferencji opowie, czerpiąc z własnych doświadczeń i nie tylko, o trendach w projektowaniu wystaw, ekspozytorów i stanowisk interaktywnych. Będzie więc dużo o powrocie znaczenia ekskluzywności do jej łacińskiej etymologii, przestrzeniach bez

emocji, eksponatach dla każdego, czyli dla nikogo, o ekskluzywnych rozwiązaniach, które nie budzą pozytywnych skojarzeń. Poruszy też temat kolorów, psiego raję, choroby morskiej, lubianych „dzieci”, martwych mrówek i nie tylko.

10:30-11:30 **WYKŁAD KEYNOTE**

Łukasz Lamża

Komunikowanie nauki - przypadki łatwe, trudne, niemożliwe

(sala konferencyjna)

Opis wykładu: Łukasz Lamża - dziennikarz naukowy i filozof, członek redakcji „Tygodnika Powszechnego”, pracownik Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dwukrotnie nominowany do nagrody Grand Press w kategorii „Dziennikarstwo specjalistyczne” za artykuły prasowe na temat pseudonauki i medycyny alternatywnej. Autor książek Przekrój przez Wszechświat oraz Wszechświat krok po kroku. Za książkę Światy równoległe. Czego uczą nas płaskoziemcy, homeopaci i różdżkarze otrzymał Złotą Różę - nagrodę przyznaną przez Festiwal Nauki za najlepszą książkę popularnonaukową. Jest także laureatem 21. edycji Nagrody Znaku i Hestii im. ks. J. Tischnera oraz zdobywcą tytułu Popularyzatora Nauki 2021.

Na konferencji podpowie nam jak włączać tych, których włączać jest nam trudno i jak dostosowywać się do potrzeb i możliwości ludzi, do których mówimy. Są przypadki łatwe, wręcz idealne, jak niewielka, skoncentrowana grupa dorosłych ludzi, o wysokim poziomie kompetencji i żywo zainteresowana tematem. Są też przypadki trudne, jak znudzona, zmęczona, sprowadzona siłą grupa młodzieży. Dużym wyzwaniem są też osoby nastawione negatywnie, wręcz agresywnie. A czy są przypadki niemożliwe?

11:30-12:00 **PRZERWA KAWOWA**

12:00-13:30 **SESJE RÓWNOLEGŁE**

1. Ludzie po drugiej stronie – o osobach „z innej bajki”

(sala warsztatowa)

Format: sesja warsztatowa

Prowadzenie: Łukasz Lamża, Iwona Kieda, Michał Kędziński

W trakcie sesji warsztatowej porozmawiamy o swoich doświadczeniach z komunikowania nauki, zwłaszcza tych trudnych. Co robić, gdy mówimy do osób mających światopogląd skrajnie odmienny od naszego, osób głęboko

przekonanych do rzeczy, które nam wydają się absurdalne? Jak sobie radzić z nieufnością, niezrozumieniem, agresją? Czy wszystkie tego typu sytuacje problemowe da się rozwiązać? A może w pewnym momencie trzeba po prostu zrezygnować? Celem warsztatu jest podzielenie się doświadczeniami i próba wypracowania wspólnych "dobrych praktyk" pomagających nam w codziennej pracy.

2. Różnorodne eksponaty - inkluzja (audytorium)

Format: panel

Prowadząca: Karolina Perrin - Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon

Uczestnicy:

- dr Dorota Cieślicka - Hevelianum
- Marcin Gawryszczak - Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi
- Małgorzata Stanasiuk-Mordalska - Centrum Nauki Experiment
- Maciek Stanasiuk (on line) - Defused Data GmbH (zdalnie)

Kiedy eksponat jest inkluzywny (włączający), a kiedy uniwersalny? Czy robimy wystawę dla wszystkich, czy tworzymy eksponaty dla wybranych osób? Gdzie zaprowadzi nas koncentrowanie się na masowych odbiorcach, a gdzie na indywidualnych potrzebach? Czy wolno nam karykaturalnie upraszczać interakcję albo przesadnie pogłębiać przekaz? Jak nasze wybory wpływają na frekwencję i opinię społeczną?

Wspólnie zderzymy planowane wytyczne i metody projektowe z rzeczywistym doświadczeniem funkcjonowania wystawy.

3. Elastyczny jak popularyzator (?!) (sala konferencyjna)

Format: panel z udziałem publiczności

Prowadzenie - Paweł Jaskólski, Tomasz Ruszkowski i Mikołaj Karpiński - Heweliusze Nauki

Uczestnicy:

- Magdalena Maszewska i Mateusz Bartoszewski - Hevelianum
- Szymon Paprocki - Fundacja Profesora Ciekawskiego
- Wiktor Niedzicki (zdalnie)
- Mariia Dubrova i Olha Makarenko - Narodowe Centrum „Mała Akademia Nauk Ukrainy”

Rolą popularyzatora nauki przeprowadzającego pokaz naukowy, wykład, czy warsztat jest przystosowanie go do swoich odbiorców. Naturalnie inaczej będziemy mówić do dzieci, inaczej do dorosłych, jeszcze inaczej gdy grupa jest mieszaną. Ponadto wśród naszych odbiorców mogą się pojawić osoby czy grupy, które mają specjalne potrzeby, np. obcokrajowcy lub osoby z niepełnosprawnością. Warunki, w których przyjdzie nam pracować, również mogą stanowić utrudnienie.

Chcielibyśmy w trakcie sesji zmierzyć się z problemem dostosowywania działań popularnonaukowych. Jak bardzo potrafimy to robić, jak bardzo jesteśmy elastyczni? Czy istnieje nieprzekraczalna granica?

13:30-14:30 **OBIAD**

14:30-16:00 **SESJE RÓWNOLEGŁE**

1. Praca z misją czy życie z pracy – poczucie sensu w pracy a wypalenie zawodowe (*sala konferencyjna*)

Format: Panel z udziałem publiczności

Prowadzenie: Natalia Osica, pro science

Paneliści:

- Szymon Paprocki - Fundacja Profesora Ciekawskiego
- prof. Monika Wróbel - Instytut Psychologii, Uniwersytet Łódzki
- Joanna Kalinowska, Centrum Nauki Kopernik

Centra nauki działają wyłącznie dzięki zaangażowaniu i ciężkiej pracy swoich pracowników i wolontariuszy. Jednocześnie jako organizacje non-profit oferują wynagrodzenia, które nie są konkurencyjne w stosunku do np. przedsiębiorstw. Obecny w kraju kryzys gospodarczy powoduje, że osoby, które pracują w centrach nauki mogą odczuwać coraz większe napięcie między potrzebami realizacji pracy z misją i otrzymywania godnego wynagrodzenia. Czy jesteśmy skazani na falę wypalenia zawodowego? Czy mamy szansę budować trwale zespoły przy ograniczeniach, w których funkcjonujemy?

2. Centronaukowe rozmowy (*sala warsztatowa*)

Format: stoliki dyskusyjne

Prowadzenie: Julia Nowicka – Logic Gate

Format sesji – równoległe toczące się rozmowy przy wielu stolikach – umożliwi nam poruszenie wielu spraw, także i takich, na które nie znajdujemy czasu w codziennej bieganinie. Tematy rozmów mają

spełniać jeden tylko warunek: muszą być związane z działaniami naszych instytucji, organizacji i firm. Rozmowy toczyć się będą w grupach, które uczestnicy konferencji utworzą samorzutnie przez wybór interesujących ich tematów.

3. Kamienie milowe instytucji. Dostępność. (audytorium)

Format - sesja best practice

Prowadzące:

- Anna Puchta - Centrum Nauki Kopernik,
- Bogna Pazderska - Hevelianum,
- Natalia Grzywacz-Leszowska - Centrum Nauki Experiment,
- Paulina Długosz - Muzeum Miasta Łodzi

Jak dostosować centrum nauki, muzeum lub planetarium do różnorodnych potrzeb?

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. i co dalej? Każdy z nas, pracujących w instytucji otwartej dla zwiedzających zastanawia się, jak sprawnie i najlepiej przeprowadzić proces "otwierania" centrum czy muzeum dla WSZYSTKICH gości. Oceniamy potrzeby grup, zdobywamy wiedzę, zastanawiamy się nad udogodnieniami, również tymi technologicznymi, nad jak najbardziej dostępnymi wydarzeniami. Staramy się "zamknąć" proces w konkretnych ramach czasowych, metodycznych i finansowych. Jednak - czy tak musi być?

Podczas sesji chcemy nieco odwrócić myślenie o dostępności jako zamkniętym projekcie i pokazać dochodzenie do niej jako otwartą opowieść o wrażliwości, otwartości i włączaniu.

Opowiemy o naszych dobrych praktykach w centrach nauki i muzeach, o intensywnych współpracach, o tym, co się sprawdziło, a co nie, a przede wszystkim - porozmawiamy z samorzecznikami i samorzecznikami, którzy na co dzień pracują w nauce/kulturze.

Podczas sesji zaangażujemy uczestników w pogłębiony dialog w mniejszych grupach. Wskażemy gdzie szukać pomocy i w jaki sposób i małymi krokami z użyciem prostych narzędzi sprawić, by każdy z odwiedzających czuł, że wiedza oferowana przez instytucje kultury jest również dla nich

16:15-17:45 **ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI (sala konferencyjna)**